

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 95. sz. a.,
I. em. hátul az udvarban,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtti
10—12 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután találhatók.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sorért 4 kr. (1—10 sor
helye 40 kr.) Nagyobb és többszöri hírde-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdíja 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Gusztáv; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s. társa hirdetési irodájában.

34. szám.

Brassó, Kedd, márczius 23-án.

II. évfolyam 1886.

Földhitel intézet.

Az erdélyrészi országos képviselők három-napi beható tanácskozás után bevégezték a felállítandó földhitelintézet alapszabályait. Az intézet czime „Kolozsvári országos földhitel intézet.”

Habár az „országos” czim kifejezi, hogy az intézet hatásköre egész Erdélyre fog kiterjedni, mindazonáltal jobban szerettük volna, ha a czim „Erdélyrészi magyar földhitel-intézet” minden kétséget kizárólag utal annak hatáskörére.

Hisz az intézet az eladósodott magyar föld-birtok, másrészt a hitelre szorult magyar kö-zönség sérelmeit orvosolja. Ámde a czim is megállapítva lévén, csak üdvözljük a kész tervezetet.

A szabályzat két lényeges pontban tér el a fennálló hasontermészeti intézetek szokásos szabályzatától. Az egyik eltérés a jelzalog értékének meghatározására és körülírására vonatkozik.

Ezen eltéréseknél azon szempontok vezet-tek az értekezletet, hogy egyfelől a legteljesebb alakban biztosítsák az intézet üzletének szoli-ditása és zálogleveleinek értéke, másfelől a lehető legmértányosabb módon elégíttessék ki a közönség hitelszükséglete. E végből elhatá-roztatott, hogy a jelzalog tárgyat nemcsak ki-zárólagosan a termőföld képezze, hanem a vá-rosi ház, a kisebb királyi haszonvételek, a mennyiben azok a földbirtokokkal kapcsolato-san (a fennálló telekkönyvi rendtartás esetleges megváltoztatásával) telekkönyvileg bejegyezve és az erdőterületek, a mennyiben üzemtereiik hatóságilag biztosítva vannak. Ezen elhatáro-zást az erdélyrészi speciális birtokviszonyok tették szükségessé, hol a mezőgazdaság legje-lentékenyebb jövedelmét éppen a regále és az erdő adja. Másodszor elhatározott, hogy a birtokérték meghatározásánál a földadókatasz-ter, a helyi haszonberek, a szabadkézből való és a birói végrehajtások után történt eladási árak véteessenek irányadó tényezőkné.

A hasontermészeti intézeteknél csak a ka-taszteri tiszta jövedelmet szokás alapul venni, de az értekezlet beható tanácskozás után egy-hangulag abban állapodott meg, hogy hazánk-ban a kataszteri számítások — mivel a tiszta-jövedelmi fokozatok végleges megállapításánál nem a tényleges vagy elérhető jövedelemre,

hanem a vidékenkénti arányosításra voltak leg-főbb tekintettel — a földbirtok értékének meg-mérésére még megközelítő tájékozást sem nyujt-hatnak, annyival kevésbé vétethetnek igénybe biztos alapul.

Az utolsó, befejező értekezlet ez ügyben tegnap tartatott s ez alkalommal megalakitta-tott a létesítő bizottság, melynek mind amaz erdélyrészi országgyűlési képviselő tagja, ki az ügy iránt érdeklődéssel viseltetik. Egyszer-smind a szükséges előmunkálatok, tervezetek és memorandum elkészítésére, ezeknek a mi-niszternél való bemutatására és a szükséges és szokásos privilegiumoknak törvényhozási meg-szerzésére Vizolyi G. elnökle alatt végre-hajtó bizottság küldetett ki, melynek tagjaivá Huszár Károly br., Horváth Gyula, Ugron Gá-bor, Ullmann Sándor, Dániel Gábor és Bartha Miklós választattak meg.

Ezen módosítást az erdélyrészi speciális viszonyok tették szükségessé.

Viszonyaink teljesen elütők az anyaország viszonyaitól; a veszély itt kétszeres.

Az előkészületek megtételére kiküldött bi-zottság elég garanciát nyújt arra, hogy a szép tervezet mielőbbi megvalósulását remélhesstik.

Biztos forrásból tudjuk, hogy a kormány a felállítandó intézetet egy félmillió forint se-gélylyel határozta dotálni. Maga ezen körül-mény még inkább nyújt jogot a legvérmesebb reményekre és mi csakugyan tápláljuk azokat.

Belföld.

Országgyűlés. A képviselőház márczius 20-án folytatta a köztörvényhatósági törvényjavaslat tárgya-lását. A 33. szakaszig haladt. Nendtvich interpellált a zsidók tömeges bevándorlása tárgyában.

Kiegyezési tárgyalások. Bécsből a következő táv-irati értesülést kapjuk: Gróf Széchenyi kereske-delmi miniszter, a ki már tegnap érkezett volt gróf Taaffe miniszterelnökkel, ma folytatta vele megbeszé-léseit, valamint gróf Falkenhayn földmívelésügyi mi-niszterrel. Gr. Széchenyi ma a kereskedelmi minisz-terium vezetőjével báró Pusswald osztályfőnökkel is tartott rövid megbeszélést. Az állategészségügyre vo-natkozólag fenforgó differenciák még most sincsenek teljesen kiegyenlítve, ellenben a nyers petroleumra kivetendő vámtételt illetőleg, minthogy újabb javasla-tok történtek, — kilátás van a megegyezésre. A ta-nácskozások holnap tovább folynak.

— Én unió-katona vagyok és téged ezennel fo-golyuak nyilvánítottak.

— Hohó, te zöld madár! Hamar segíték én a te bajodon! — s ezzel pisztolyt vont elő övéből.

E pillanatban egy herkulesi fekete alak mintegy tigris ugrott a konföderált hadnagy nyakára s össze-szorította torkát.

— Hah! te átkozott négerkorbácsoló! — ordi-totta Pompejus. — Nem ismersz fel? Atyámat halálra korbácsoltattad. Most véreért vért!

Danwille megkísérelte ellenállani, de a dühös né-gernek egy hatalmas ökölcsapása alatt holtan rogyott össze. A két német a borzadálytól elhűlve nézte a szörnyű jelenetet.

— Vegyék a pénzt, jó uraim, és menjenek, — mondá a néger, vadul ujjongva. — Én nagyobbra fo-gom csinálni a nyilást, hogy belevessem ezt a volt gazembert.

III.

Néhány nappal később Hiller Károly utra kelt Washington felé. A mint búcsút akart venni, Magdalis sirva borult nyakába. Forró szerelmi esküket váltottak és a boldog szerelmes szívesen ígérte meg, mennél előbb csak lehet visszatérni szeretett menyasszonyához.

Rögtön a szövetséges fővárosba való megérke-zése után, azonnal az elnök lakására, az ugynevezett

Külföld.

A keleti kérdés. Minden jel oda mutat, hogy Sándor fejedelem eláll attól a követeléstől, hogy Ke-letrumélia főköormányzójává történendő kineveztetése tartamát ne határozza meg. A hatalmak követeinek köszönhető az eredmény. Az értekezlet legközelebb ismét megkezdi munkálatait.

Munkások tüntetése Belgiumban.

Lüttich, márcz. 19. A párisi commune év-fordulója alkalmából tegnap este a foglalkozás nélküli munkások tüntetést rendeztek, minek következtében a rendőrség és katonaság kon-szignáltatott.

Lüttich, márcz. 19. Tegnap este a zavargá-sok újra ismétlődtek és komolyabb mérvet öltöttek. Egy az alsóbb néposztályokból képződött csoport csat-lakozván a szocialistákhoz, sok kávéházba behatolt, azokban rabolva és pusztítva; azután számos épület ablaklőblőit és a Leopold-utczában majdnem vala-mennyi kereskedés kirakatait bezúzta. A csöcselék „Le a tőkepénzesekkel! Le a bourgeois-kal!” kiáltások közt vonult keresztül az utcákon. A rendőrség és a pol-gárőrség több ízben fegyverét használta. Sok ember megsebesült és mintegy százan elfogattak.

Lüttich, márcz. 19. A nyugalom csak éjfél-tájban állítatott némileg ismét helyre; de még mindig őrzőjáratok járnak a városban. A letartóztatottak közt van egy Wagner nevezetű ember, ki a tömeg-hez beszédet intézett, melyben fosztog-atásra buzdította. Az okozott kárt több százezer frankra becsülik. Az összeütközés al-kalmával a tömeg ködobásokkal számos rendőrbiz-tost, csendőrt és a polgári őrség számos tagját, köz-tük ez utóbbi parancsnokát is, megsebesítette.

Román lapszemle.

Érdekes tudnunk, hogy milyen nézetet hirdet a brassói román lap a köztörvényhatósági törvényjavas-latról. Előre bocsátja, hogy ezt a t.-javaslatot a pesti kamara többsége elfogadta, aztán úgy okoskodik: Tisza ur nagy ur a parlament felett s most, miután a főispánok satrapa-uralma a megyékben szen-tesített fog, még hirhedettebbé is válhatand, mint hajdan Bach Ausztriában, már t. i. a domnirea satra-pică a fișpaniloru. Hires volt a Bach uralom Unga-riában is akkor, de hallgatott akkor a „Gazeta” is, ugy mint a nyul a bokorban. Hanem halljuk tovább a „Gazetát.” „Hogy a magyar miniszterelnök abszolút ur a parlamentben, ezt most a magyar ellenzékiek is elismerik. Főközlönyük e t.-javaslat elfogadása alkal-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Az unió katonája.

— Beszély az amerikai polgárháborúból. —
(Folytatás és vege.)

— És neked mint földbirtokosnak a másik felére.

— Ezzel mindkettőnkön segítve volna.

— E felől gyorsan akarnék tisztába jönni. Kér-dést fogok tenni az elnöknel.

— Talán Washingtonba akarsz menni?

— Igen; figyelmeztetni akarom Lincolnt az őrült színész merényletének tervéről.

— Tedd meg. Ez igen jó gondolat.

Este hét óra felé Hiller, Grothe és Pompejus ádószközökkel s lámpákkal fölszerelve a barlangba indultak. — A mint épen az utolsó pénzes zsákot fel-emelték, hirtelen egy férfi lép a barlangba. Az alabama-telepítvényes volt Montgomeryből.

— Ohó! — kiáltott dühösen. — Az a pénz az enyém s itt serényen dolgoznak utána!

— Hazudsz! Ez a konföderáltak hadi kasszája.

— Nos igen. El akarom ismét vinni; azért tet-tem ki magamat az életveszélynek, idáig eljőnni. Én Morgan hadnagya, Danwille Lajos vagyok.

— Hol vannak társaid?

— Mit tudtok róluk? Az egyik meg van löve, a másik eldőlt a harmadik rajongó elmenekült.

mából gyászjelentést ír a függetlenségi érzelmekről és elvszilárdságról, melyek ma már nincsenek, a két kamara tagjai csak ülnek és állnak Tisza vezényszavára. •Felette jellemző és tanulságos főleg reánk nézve, midőn látjuk, hogy még a magyar ellenzék sem várna semmi jót a parlamenttől, hanem kénytelenek a hazai közvéleményhez fellebbezni. Itt aztán segítségül hívja az „Egyetértést“, közölve ennek egyik vezércikkét. Hogy a világ bármely törvényhozó testületében, még a bukarestiben is, a többség szavazata dönt, ez a mi ellenzékünknek s velük a nemzetiségeknek nem akar fejükbe mászni. Így van ez Bukarestben is. Ott is mindennap azzal vádolják az ellenzéki lapok Bretianót, hogy ő a gazda a két kamarában, pártja tagjai nem egyebek, mint szavazó-gépek. Ott is szünetlenül a közvéleményre hivatkoznak Cogalniceanu, Dumitru Bretianó; a közvélemény pedig a fülét sem mozditja, legfennebb ezt feleli: „Ismerünk titeket is, ti is voltatok miniszterek s tudjuk, hogy mit fizettek. Ott is, mint nálunk, ha kifogy az ellenzék az érvekből, rátámad a miniszterelnökre s utána kiáltja: „Te vagy az oka, hogy mi nem ülhetünk ott, a hol te és társaid ülnek. Csak ne fogyott volna el a lőporunk, majd megtanítanánk!“

Hanem azért törvény lesz abból a javaslatból és megéri még a „Gazeta“ is, hogy meg fogja látni a főispánok domnirea satrapikáját, azaz zsarnok uralmát. Milyen szomorú idők lesznek azok, midőn már nemcsak Beszterczén és Segesvárt lesznek pasák, hanem az egész Ungariában s így nálunk is. Ki szeretne akkor élni? Ime, így táplálja a függetlenségi párt főorgánuma a nemzetiségi tulzók utópiáit! Meg is köszönik ezek azt szépségesen, mihelyt olyant talál az „Egyetértés“ kiejteni, a mi a nemzetiségi tulzók nem izlik. Akkor tüstént revolutionari, Kossuthisti lesz belőlük, kik fel akarják fenekestől forgatni a monarchiát és az egész világot. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy ne ellenzékesskedjék az ellenzék, hanem csak azt, hogy fontolják meg a szót, mielőtt a nemzetiségi tulzók odavetnék. — De hagyjuk ezt.

A napokban 20 darabot vettünk Herman Ottó „Kossuth és Erdély ügye“ című szép művéből. Ez a kis művecske is megszúrta már a „Gazeta“ szeméit. „Nem tudják már a hazafiak, hogy mit találjanak ki, a miből pénzt kapjanak; ez a leghatályosabb bizonyíték, hogy a föld hátán a leghatályosabb erőtlenség — t. i. a kulturegyletbeli hazafiak.“ Ha leteszem, sir, ha felveszem, sir: mi az? — Láncz. Oh, dehogy láncz! „Gazeta“. Ha gyűl a pénzünk, sir, hogy miért gyűl; ha szünetel a gyűjtés csak 24 óráig, gunyolódik, hogy faskót csinálunk, s ha minden tisztességes utat-módot felkutatunk, hogy az alapot gyarapítsuk: akkor a föld hátán a legerőtlenebbek vagyunk. Nici asia, nici asia. Tuno Domne!

A gyermekmenhelyek czélja szerinte a maghiari serea, pl. K.-Vásárhelyt, Kolozsvárt, Szegeden, Miskolcson. Megöli a „Gazetát“ a nemzetiségi vakdüh. De ha a naszódí „virtus romana rediviva“-ról van szó, ez már aztán valami. Hát még Mocsáry röpirata! Közölte az egészet, hogy lássa a világ, hogy van egy szál intelligens magyar ember, a kiben ő is kedvét találja. — Hanem szó a mi szó, a köztörvényhatósági törvényjavaslat feletti vitatkozást végig figyelemmel kövölte, és ezt érdemül rójuk fel — a sok irredenta után. Ilyent se sokat hallott tőlünk életében. Ki ennek az oka?

most is történik s ezután is történni fog. Menj, fiatal ember; köszönöm. Maradj mindenkor ily derék hazafi.

És a nagy férfiú kezét nyújtá Károlynak bucsu gyanánt.

Károly már azelőtt is nagyra becsülte a nemes köztársasági elnököt, most pedig bámulnia kellett annak bölcsességét.

Elragadtatva hagyta el a fehérházat, elutazott haza Tenessebe. A háboru most más vidéken dult és Grohe farmja megkímélve maradt a hadakozóktól. Hiller Károly, a ki karja miatt hadi szolgálatra képtelenné vált, Grothe farmján maradt, nőül vette Magdalist és gyönyörű gyümölcsészetet alapított, a mihez az ottani földek igen alkalmasak valának. E czélra nagy területet vásárolt Grothe farmja mellett. Apósa ismét rendbe hozta szőlőhegyét és nagy sikert aratott vele. A konföderáltaknak zsákmányul vett hadi pénztára e mellett nagyon jól jött nekik.

A háboru után a derék Müller János is beköszöntött, a vitéz, a ki sok harcban vett részt. Mesterségre nézve kádár volt, de itt Hiller üzletében, a mennyiben az aszalt gyümölcsöket ő szállította. Pompejus kineveztetett a birtok felügyelőjévé, mely állásában boldognak érezte magát.

Midőn azután a táviró ország-világgal tudatta, hogy a köztársaság elnöke, Lincoln Abrahám, a rajongó színész Booth Vilmos által hátulról agyonlőve-tett, ekkor a mi derék németek Tennesseeben fájdalommal gyászolták a nagy hazafit, a délvidéki lázongók legyőzőjét, a ki a gyilkos ravaszágának esett áldozatul.

Odaát a Dimbovitza mellett a milliókkal dobálják egymást a pártok. Bretiano Demeter azt állítja, hogy most tíz éve, midőn az ő kedves testvére átvette a miniszterelnökséget, csak 499 millió frank adóssága volt Romániának, ma pedig egy milliárd van. Erre a miniszterelnök lapja ezt feleli: ezelőtt 10 évvel nem 499, hanem 588 millió frank volt az adósság, tehát 89 millióval több, mint Bretiano D. mondja, és ma nem egy milliárd, hanem 688 millió, tehát 312 millióval kevesebb. A kormány lapja aztán szépen kimutatja, hogy ő hova költötte el azt a sok milliót; de nem így a konzervatív kormány. A függetlenségi háboru 77 millió frankba került. Czenkalji.

Elmélkedések nemzetiségeinkről.

(Vége.)

Negyedik beszéd.

Ujságcsinálóink s egyéb íróink évek óta egész Németországot betöltik éktelen riadóikkal. Ezen epés, politikai eszélyre nem valló expektorációk tartalma örökké ugyanaz. A fő motívum, mely ezer meg ezer változatban ismételtetik, körül-belül így hangzik: A magyarok lábbal tapodják a német kulturát; Magyarországból magyar államot akarnak csinálni; a szegény szászokat megfosztják szerződészerű ősi jogaiktól, s akarják szegényeket magyarosítani.

A román lapok ugyancsak ezt a nótát huzzák, azzal a módosítással, hogy a „szász“ szót „román“-nal helyettesítik. Ugy történik ez, mint a kis gyermekeknél, hol a kisebbik testvér a nagyobb és okosnak minden beszédét naivul ismételteti. De a felhozott érelmek, kedves hallgatóim, hogy egyebet ne mondjak: alaptalanok s részben rosszakaratu badarságok; ezt mi legjobban tudjuk és érezzük. Mi ma is akadálytalanul csak azt az életmódot folytatjuk, a mi őseinknél századok óta szokásban vala. Magyarul annakelőtte is tudtunk, mert erre szükségünk volt, bár merre fordultunk; a mi most csak annyiban változik, hogy gyermekeink az iskolában tanulják a magyart, s legalább nem fogják oly fertelmesen dabolni, mint mi öregek.

A mi a jogfosztást illeti, az nem egyéb sértett személyes érdekekből eredett szándékos ferdítésnél, s leginkább onnan eredt, hogy az ugynevezett szász nemzeti vagyon kezelése jobban ellenőriztetik, mint annakelőtte; mi által bizonyos frakciók és körök anyagi érdekei érzékenyen érintettek, de a nagy többség, mely nem is panaszkodik, csak nyer.

Minden állam, mely a haladás zászlaját kitűzi, kötelezve van, állami viszonyait és törvényeit a kor igényeihez képest módosítani, s mindent utból eltakarítani, mi a középkor hűbéri rendszeréből anachronizmusként fenmaradt és az új viszonyokba bele nem illeszthető. Ilyenek voltak a magyar nemesség kiváltságai és az erdélyi szászok, valamint a Magyarországon megtelepített szászok és németek szabadságai is. A ki ezeket siratja és a ki ezekért harcol, annak nincs köztünk helye, az legalább is egy századdal elkészt.

Mi alkotmányos országban élünk, hol a jogok és terhek egyenlők, és csak magunknak ártunk, ha mind-egyre jogosulatlan és — tekintettel az ország nem szász polgáira, teljesíthetetlen követelésekkel előállván, minden perczben s ez a mi spezialitásunk — Németországba futkosunk panaszra, hol a sok kofáskodást már régen unni kezdik.

Valóban, bámulatra méltó a magyar nép és a magyar kormány eddigi türelme. A sok agyafurt krakéler közül eddigelé sem egy szász, sem egy román ki nem lett utasítva a magyar korona országából; pedig ezek úgy viselik magokat, mintha ők lennének az ország urai, a többiek pedig heloták.

Hogy tetszene nekünk, meg a román izgatónak, ha a magyar szabadelvű kormánynak eszébe találna jutni, mily jó lenne Bismarck herczeg példáját követve, nemzeti, nyelvi és a belbéli tekintetéből a békétlenkedő, zavargó elemeket az országból rövid uton eltávolítani?

A világ egyik legrokonszenvesebb népét, a magyar nemzetet szerénytelen, öntulbecsülésünkben barbároknak neveztük, s mennyire örültünk, hogy a szerencsétlen „Schulverein“ meg gondolatlanul utánunk botorkált ebbe a piszkos pocsoljába! Mily ügyetlenség!

Nem képzelhető, hogy Magyarország képes lenne, oly kegyetlen barbár látványt nyújtani — bár több oka volna erre, — mint a minőnek a művelt Németország jelenleg színhelye. Kétszáz hetvenöt esztendeje annak, hogy a művelt, iparos maránok Spanyolországból kiűzettek; azóta a bámuló világ ilyet nem látott, s lehetségesnek sem tartott. Pedig a szegény lengyelek ezredrészét sem követték el annak Németon államisága ellen, mit mi szászok és a románok magyar hazánk létele ellen! És ez mind csupán azért

történik, mert lengyelek akarnak maradni. Oly praecedens ez, mely minket és a románokat igen közelről érdekel, s jó is lesz ezt mindkettőnknek megszívlelni.

Eddig se számláltunk kerek e földön sok barátot; de a mi Németországon most történik, a németet az egész civilizált világban gyűlöltté teszi. Azal mentegetik az eljárást, hogy a lengyelek elszaporodnak a német elem rovására, nem tudnak a német állami eszmével megbarátkozni, s ezért nem számíthatnak a törvények oltalmára. Nem-e egészen ugyan mint mi nálunk? Nem óhajtanám, hogy Tisza miniszterelnök ur levonná ezekből a természetes következtetést.

Bismarck herczeg kerekén kimondotta, hogy lengyel-kérdést egy perczig sem tűrne meg. Nem monthatja-e a mi miniszterelnökünk is ép oly joggal: „Hands off!“ (El a kezelt), meg nem tűröm tovább a szédelgést, mit szász és román kérdésnek hívják. A kinek nem tetszik nálunk, mehet, a merre tetszik. De a ki kenyerünkön akar élni, becsülje meg magát különben kibizmarkoljuk!“

A miket elmondtam, kedves véreim, azok érem megfontolás és benső meggyőződés kifolyásai. Előrelátom, a nemzetiségi farizeusok és a Mocsáryak torokszakadtából kiáltani fogják: „Feszítsétek fel, feszítsétek fel!“ De nem tesz semmit. A kereszténység szeretett vallásának magasztos szellemű alapítója jobban meggyőződéseit halálával megpecsételte; miért riadnánk én vissza sokkal csekélyebb áldozattól, mit több derék szász polgártársammal együtt hozok a szeretett hazánk szent oltárára?

De most már az Ur áldását reátok kikerve, felfeszített magasztos szavaival bevégzem beszédemet: „Átyám, megbocsáss nekik, mert nem tudják, mit tesznek.“ Amen!

Márczius 15.

— Dr. Káldébb Ferenéz beszéde a brassói iparos ifjak egyletének márczius 15-iki ünnepélyén. —

(Vége.)

Bizony ezek márczius 15-ének vívmányai és a napot joggal nevezzük az újra kivívott magyar szabadság nagy napjának! Valóban, mert ha Guizot az angol forradalom nagy előnyének mondja, hogy az a polgárság jogait érvényre juttatá és a nemzetnek befolyást biztosított kormányára és ezáltal az ország dolgaira: márczius 15-ike nem kevesebbet szerzett nekünk, mert az vala kezdeményezése a magyar parlamentárius kormányzatnak és az emelte oda a magyar nemzet polgárságát a nemzet tulajdonképpen tagjai közé.

És jól értsük meg, uraim: a magyar nemzetet; nemcsak a magyarságot, hanem szent-István birodalmának összes alattvalóit egyformán: a magyart, németet, szászt, román, szerbet, horvátot, tót, egy szóval mindnyájunkat. És ezért igazán nemzeti ünnep márczius 15-ke, mert mindnyájunk szabadságának hajnalhasadása vala az, azon jogok hajnaláé, melyek birtokában, ma azon napoknak küzdelmeit csak tisztelettel bámulhatjuk, de alig érthetjük.

Ama napok a nemzeti létfenntartás küzdelmének nagy napjai valának és azok, kik márczius 15-ével megajándékozták nemzetünket: joggal tekinthetők a magyar nemzet jöltévéinek. Mert azon sarkalatos törvények, melyek jelenleg Magyarország alkotmányának ékei képezik, márczius 15-ének napján ültetettek el csemeteként és azok nőttek ki oly terebélyes, árnyas fává, melynek árnyában polgári és politikai jogainkat ma nyugodtan gyakorolhatjuk.

Atzán nehéz napok következtek.

A reactio felütötte fejét; a magyar nemzet ellen-ségei felülkerekednek a császár körül, hatalmukba kerítik a befolyást; ellenségei támadnak nemzetünknek itthon, a szerbek, horvátok között; ránk ütött Jellasic és Schlick és kezdetét vette a szabadság harcza, minőt nem látott a világ.

Odafenn visszavette a balkéz, mit a jobbik adott; úgy bántak velünk, mint lázadókkal, pedig a támadottak mi valánk; átok alá vettünk, pusztítottunk és marczalgoltattunk! És mint a költő mondja: „elhulltanak legjobbjaink a hosszú harc alatt; a 13 aradi vértanu: Kiss Ernő, Aulich Lajos, Damjanich János, Nagy Sándor, gróf Vécsey Károly, Török Ignác, Lánner György, Knezić Károly, Pöltenberg Ernő, gróf Leininger, Károly, Schveidel, Desewfy Arisztid, Lázár Vilmos, majd gróf Batthyány Lajos a miniszterelnök bitó és golyó általi halála pecsételé meg a magyar szabadságharc leveretésének gyászos történetét.

De épen ezért felemelő márczius 15-ike. A szabadságért elöntözött honfiai vér áldásos gyümölcsöket termelt: a zsarnokság Magyarország felett megszűnt, a kioltott életek fölött domboruló sirok halmairól a szabadság, az ország és nemzet politikai jogainak virágai hajtottak elé és a nemzet értékének öntudatára

ébredett, s ma a legalkotmányosabb, legszeretettebb és legatyaiabb király a alatt békében halad céljai felé.

Uraim! Márczius 15-ke a hazafias elmélkedés, a kivivott nagy jogok és a nemzeti ébredés nagy ünnepe! Márczius 15-ike a magyar nemzet önkormányzatának s szabadságának emléknapja; és napja a küzdőkről való megemlékezésnek! Márczius 15-ke nem a forradalmi eszmék napja, hanem a nemzetet közjoga és százados törvényei szerint megillető szabadság elismerésének naptérítője. Márczius 15 ke egy új korszak reggele a nemzet történetében, mely ránk a szabadságot s politikai jogaink kiérdemlését hozta!

És ezért ezen ünnep szent ünnepe Magyarországnak, melyben kegyelettel, a honfiai érzés áhitatosságával kell felemelnünk tekintetünket, nekünk a kicsinyeknek, a nagyokhoz, kik akkor ragyogtanak!

És a midőn meggyújtjuk honfiai érzéseink tüzeit sziveinkben, s mint illik öntudatos kor gyermekeihez, felemeljük tekintetünket, ama napok ragyogásaira és a midőn igazságot szolgáltatunk azoknak, kik érettünk áldozták életüket és mindazt, mi nekik kedves vala: tartogassuk emlékezetét márczius 15-ének és vessük be jól szívünkbe azt a felemelő igazságot, mely márczius 15-ének is igazsága vala, hogy nekünk e földön kívül nincs számunkra hely. S mondjuk ki ily alkalmakkor egy szívvel-leléssel: Éljen a haza!

Éljen a szabadság!

A fekete könyv.

Brassó város tanácsa ellen ismét panasz érkezett hozzánk, még pedig igen előkelő, tekintélyes állású helybeli magyar polgártól. Adjuk a panaszt egész terjedelmében — a név elhallgatásával — megjegyezvén, hogy a kérdéses hirdetés lapunkban közzé nem tételezett, hogy arról nemcsak lapunk után nem, de más úton sem birunk tudomással. A panasz tárgyához nem kell kommentár. Egygyel több adat az ezen ügyben még az alispán előtt fekvő fellebbezéshez. — Álljon itt maga a levél:

Tekintetes szerkesztő ur!

Bátor vagyok azon kérdést intézni: Ki volt-e a „Brassó“-ban is hirdelve az, hogy a kutyadobálások január végeig be kell nyújtani?

Ugyanis, mint a visszakérőleg idezárt „Erkenntniss“-ból látni méltóztatik, azért, mert a bejelentést csak február közepe táján teljesítettem, az idén is pénzbírságra ítélték, mint a tavaly. Akkor február vége volt a terminus, és én márczius 3-ikán adtam be, tehát jól van, megbüntettek: de a jelenlegi büntetés nagyon méltánytalan, miután én azon hiszemben éltem, hogy a terminus az idén is február vége, s ennek megfelelően a bejelentést még február közepén megtettem. Ha a tanács az időhatárt minden évben változtatja, akkor juttassa a polgároknak azt ne csak a német lap útján, hanem a magyar lapban is tudomására. Én a szomszédait megkérdeztem, s ő azt mondja: a „Nachbarschafts-Zeichen“ útján nem lett kihirdetve, hanem csak a hirlap és kidobolás által. Már pedig én tételek idején a dobálást nem hallom, vagy ha hallom is, nem értem, mit kiabál. Szükséges volna ezért e kihirdetés a magyar lapban is. A Kronstädter magyar ember nem olvassa, annál kevésbé járja.

Mennyi szekatura ezzel a kutyadobálással! Az idén február közepén a bejelentést megtettem, adtak egy cédulát a szolgálatnak, azt mondva, menjen vele az adóhivatalhoz és fizessen. Harmadnapon elment a szolgálat az adóhivatalhoz; ott nem vették el a pénzt, mert a kapitányságtól még nem ment oda az értesítés: ekkor ismét felment a kapitánysághoz; ott azt mondták: holnapután fizethet, csak menjen az adóhivatalhoz; 3 nap múlva aztán nagy kegyesen elfogadták a pénzt. Mindössze négy járásba került az adófizetés. S most mégis megbüntettek!

Ugyan kérem nem borzasztó eljárás-e az ilyen?

Valóban megérdemelné, hogy a „Brassó“-ban erőlyesen megrovassék.

Kérem is szépen a tek. szerkesztő urat, tegye meg azon esetben, ha a „Brassó“-ban nem lett volna esetleg kihirdetve. Ha ki volt, akkor én vagyok a hibás, és panasz nélkül fizetek; de ha nem volt, úgy igazságtalan és méltánytalan a büntetés.

A január 12-kén 368. tanácsi sz. alatt kelt hirdetményt soha sem olvastam, és csak az „Erkenntniss“-t kézbesítő szolgától hallom csodálkozva, hogy 31. január volt a praefigálva terminus.

Márcz. 15. Hétfaluban.

Hétfalu, 1886. márczius 16.)*

Márczius tizenötödike
Napjainknak legszebbike.

Tekintetes szerkesztő ur!

Szíveskedjék elfogadni az ide mellékelt 4 frtot az Erdélyrészi közművelődési egyesület javára, de tekintse elvbőlben úgy e számot, mintha még két nulla következ-

*) E levelet csak f. hó 20-án kaptuk kézhez. Szerk.

nek utána. E csekély összeg ily nagy becsét az határozza meg, hogy minek emlékeül, kik és hol rakták össze a haza oltárára?

39-dik évébe léptünk a fennemlített nappal ama világra szóló dicső eseménynek, midőn hazánk lángelkű fia i á szentlélektől ihletve kitűzik a szabadság zászlóját Budapesten, az ország szívében, mely zászló nem sokára tergervérrel borítva, bár annyi küzdelem után büszkébben leng ma, mint valaha a magyar király palotáján.

Ily nevezetes nap megérdemli, hogy veres betűkkel legyen a magyar naptárakban megkülönböztetve a közönséges napoktól. Hadd legyen e dicső nap a magyar felekezetek egyetemes öröm- és hála-ünnepe, hirdetve arkangyal trombitájával az elvált erők egyesülésének szükségességét.

De minek e naptári emlékeztetés ama nagy időre, melyről így ír Czuczor hazánkfia:

„Ezernyolczszáznegyvennyolczadik esztendő,
Melyben hazánk fölött nyílt egy nagy jövőndő.
S oly változás érte a világ forgását,
Milyennek nemzetünk alig látja mását.“

E dicső nap emléke nem homályosul el, élni fog az örökké a magyar nemzet keblében. De élni fog a rémtettek emléke is!

Lám, a szabadság napja alig ragyogott fel s már el is kellett tűnnie a vad furiák által támasztott sötét borulat mögött. A villámterhes fellegek Hétfalu fölött is megdördültek, mert magyar népe nem fogott kezét a hongyilkosokkal. Üldözés, tömlöczözés, rablás, égetés, gyilkolás átkos emlékei nem oly könnyen felejtethők. — De vessünk fátyolt e szomorú emlékekre! A vihar kitombolta magát itt is, mint hazánk más tájain. Elleneink nem értek célzt, nemzetünk maradt a diadalmas. A baglyok huhoghatnak, saját halálukat hirdetik.

Bizony jól esik az öregeknek, kik tanui valának ama nagy idő örömei és fájdalmainak, ha a fiatal nemzedék hálás kegyelettel őrzi szívében a nagy tettek emlékeit és barátságos asztal köré telepedve, poharazás közben áldják az elhunyt nagyokat, éltetik a meg erősödött hazát, a magyar nemzet szeretett királyát.

Nem tudom, úgy van-e Brassóban, de itt Hétfaluban minden üdvös mozgalom élén a tanítókat találjuk; pedig jól tudhatja a világ, hogy sokszor nemcsak időt, erőt, hanem anyagi áldozatot is kíván tőlük a közügy ápolása. Hogy a jövő évben a csángó-magyar nép jobbjai is mint asztaltartásaság kedélyes mulatsággal fogja megünnepelni márczius tizenötödikét: biztosít a négyfalu tanító-testületnek Tömösvölgyében a csataemlék szomszédságában páratlan vig kedvvel lefolyt estélye, melyen mint meghívott vendég én is jelen voltam. Nem csoda, ha e vérrel öntözött helyen mindenki a hősök, élők és holtak egész fellegét látá szemei előtt elvonulni.

Folyt is a bor, „hisz egy pohár bor a hazáért meg nem árt.“ Hol ezelőtt magyar és muszka ágyuk zúgtak, most poharak csengtek. Dalra dal következett, mindenkinek volt tárgya a pohárköszöntésre. Én mint legöregebb meg nem foghatom, hogyan lehet ily vékony vacsora mellett oly pompásan mulatni, s még a világosi szomorú dalt is oly érzelmesen elénekelni, a mi vendéglőünket is úgy meghatotta, hogy busultában a bor árát is elfeledte megkérni.

Avacsora éppen elégséges volt. Mindenkinek jutott egy pár alma, egy karécska kenyér, hét falat szalonna és két vörös hagyma az egész társaságnak. — Maradék, hogy maradt volna, nem maradt, tetszik gondolni. S mégis 4 forint jutott a haza oltárára. Jeretek ide ti pezsgős, tortás asztalok és tanuljatok.

Hiányos volna tudósításom, ha elhallgatnám a tanítók atyjára, n. Koós Ferencz kir. tanácsos és tanfelügyelő ur egészségére mondott pohárköszöntést. — Hej, ha az öreg ur itt lehetett volna hétfalusi hadsege élén, és nem ott a ködös Czenk alján!

Mint 1849-es öreg honvéd s jelenleg néptanító, annyi derék egykoru barátim sirján állva, áldom istenemet, hogy az első márczius 15-ikének örömeiben részesülhettem s most 38 év után a brassémegei magyarság szenvedéseit elbeszélhettem tanítótudóim bizalmas körében; áldom istenemet, hogy feltámadva látom nemzetünket, miről 1849. után álmodni sem lehetett.

Honfi.

Helyi és vidéki hírek.

Templomi zene. Csütörtökön, folyó hó 25 én a helybeli róm. kath. templomban, Jaschik Gy. karnagy mint szerző személyes vezetése alatt egy, a főtisztelendő Möller apát urnak ajánlott. „Ünnepi mise“ zeneénekara, magán-szólamokkal fog először előadatni; betétek a következők: Jaschik, Tacitum ergo; Schubert Ave Maria (cello-solo és sopran-solo); Proch H. Offertorium (sopran és hegedű-solo, orgona-

kisérettel; sopran-solo éneklé Schmidt M. k. a., a hegedű-solo játsza dr. Matyeka K. ur.)

Felolvasás. A brassói kereskedelmi és iparegyelet f. hó 20-án este a Geist-féle vendéglőben igen kedélyes estét tartott, mely alkalommal Zikéli Henrik egyleti pénztáros igen érdekes, szép felolvasást tartott, melyet jövő számunkban kezdünk el egész terjedelmében közölni. A felolvasó zajosan megjeleneztetvén, élénk eszmecsere fejlődött ki az egyesület céljai körül, melyben résztvettek Alexi s Königes alelnökök, Lootz I. és Szerényi József, a ki a jelenvolt nagy számú magyar közönséget ismertette meg az egyesület céljaival. Mondattak hnmoros felköszöntők a két önfeláldozó alelnökre, a derék felolvasóra, lapunk szerkesztőjére stb. A kedélyes estélynek csak az éjféli vetett véget. Örvendünk, hogy a felolvasáson szép számú magyarság is vett részt.

Helyreigazítás. Lapunk egyik közelebbi számában említés volt téve, hogy Fogarasmegye közigazgatási bizottsága semmi néven nevezendő törvényes okot és alapot nem talált arra nézve, miszerint a kir. erdőfelügyelő kérésére a Kossy Sándor bizottsági tag által emelt vádak folytán a vizsgálatot megindítsa; a mivel tehát „a kir. erdőfelügyelőnek ez ügyben tanusított eljárása teljesen tisztázva van.“ Erre nézve netaláni félreértés elhárítása végett megjegyezzük utólag, hogy a kir. erdőfelügyelő nem maga ellen kért vizsgálatot ez ügyben, hanem állásánál fogva és hivatalából kifolyólag azt kérte, hogy vizsgáltassék meg, vajjon igaz-e Kossy urnak azon állítása, miszerint a közigazgatási erdészeti bizottság valaha törvényellenesen és erőszakosan járt volna el? És erre vonatkozólag hozott a fenn jelzett határozat, mi által tehát mintegy kifejeztetett, hogy: a közigazgatási bizottság még csak valószínűségét sem látja fenforogni annak, a mit Kossy ur állított. Ez különben könnyen is érthető, éppen a most fennforgó esetben; mert hiszen Kossy ur már évek óta tagja és alelnöke azon erdészeti albizottságnak, a melynek határozataihoz a havi jelentések tárgyalásai alkalmával is mindannyiszor hozzájárult és soha kifogást avagy valamely észrevételt nem tett azok ellen. — Annál feltűnőbb és csodálatosabb volt tehát legutóbbi szereplése.

Öngyilkosság. Csörge László kir. táblai bíró Budapesten márczius 20-án lakásán öngyilkossági kísérletet követett el. Súlyosan megsebesülve szállították a kórházba. A szomorú tett indokait még nem ismerik.

Magyar jogtudósok Angliában. Szilágyi Dezső és Hodossy Imre országgyűlési képviselők, — hirszerint — e hó végén Angolországba utaznak, hogy jelen legyenek a herczeg Batthyáni-féle örökösödési pörben az angol hatóságok előtt folyó tárgyalásokon. Ez ügyben magyar közjogi kérdések is szóba kerülhetnek s ezért kell a tárgyaláson magyar szakférfinak is részt venni. Az ut csak pár napi tartamra van tervezve.

Kivándorlás Amerikába. Mint bennünket értesítenek, Szabolcsmegye felső tiszai járásában a kivándorlás nagy mérveket ölt. Magából Mogyorós, 80 házszerű faluból 32 férfi készen van az indulásra.

Állatkedvelőknek. Az állatkerben különféle fajú papagájok, kakaduk, kanárik és egyéb disz szobamadarak nagy választékban kaphatók jutányos áron. Ha a kívánt madár az állatkerben esetleg éppen nem volna, úgy azt az igazgatóság a legmegbízhatóbb külföldi kereskedőktől kész megszerezni. Az állatkerben elárusított madaraknak azon nagy előnyük van, hogy azok már teljesen akklimatizálva vannak. Kivánatra az igazgatóság küld kimerítő árjegyzéket. Ugyan ott saját nevelésű különféle fiatal ebek kaphatók kitő példányokban s árjegyzék azokról is kapható.

Törvényszéki csarnok. A brassói kir. törvényszéknél f. évi márczius 23-án tartandó nyilvános polgári ülésben a következő perek adatnak elő: Mayer János Konrádnak Botfalva község ellen haszonbéri szerződés feloldása iránti pere; Trepches Károlynak Fülöp Karolina elleni 2795 frt iránti pere; Gál Róznak Ungur Péter ellen 803 frt iránti pere; a m. kir. államvasutaknak Felter & Aronsohn cég elleni 455 frt 31 kr iránti keresk. pere; Porr & Leitingernek Krisan Gyula ellen 58 frt 84 kr. iránti keresk. pere az illetőség tárgyában.

A brassói királyi törvényszéknél 1886. márczius 31-ére az alábbi nyilvános bűnügyi végtárgyalások tüzetek ki: Juon Nicolae Ludu ellen súlyos testi sértésért; Csurar Nicola Linenae és társai ellen lopásért; ifj. Samoilă György ellen sikkasztásért; Farkas Dani ellen súlyos testi sértésért.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szerényi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Székely törökbuza

legkorábban érő, jeles nyári faj, sötét piros, nagy cső, sulya 80 kilo per hektóliter, május végéig vethető,

kapható az uradalmi igazgatóságnál
Fehéregyházán, u. p. Segesvár.

(110) 2-3

Szám 432/1886. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A közhalmi királyi járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy o.-tyukosi Suflea Maria végrehajtónak o.-tyukosi Suflea Juon hagyatéká végrehajtást szenvedő elleni 97 frt 72 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a közhalmi kir. járásbírósa területén lévő, O.-Tyukos községben és határában fekvő, az o.-tyukosi I. R. 50. számú telek-jegyzőkönyvben A + 84, 85, 582, 841, 4285, 4429, 4859, 5013, 5336, 7386, 7669, 7669, 7694, 8850, 9415. s 9446. helyrajzi számok alatt foglalt ingatlanokra 289 frtban megállapított kikiáltási árban, valamint az o.-tyukosi II. Sr. 258. számú tlkjkvben A + 102, 103, 1047. és 1417. hr. sz. a. foglalt ingatlanokra az árverést 57 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi május hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor O.-Tyukos község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. törv. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Köhalom, 1886. március 3-án.

A kir. járásbírósa mint tlkvi hatóságtól.

Dr. Isekutz,
kir. albiró.

(107) 1-1

Szám 197/1886. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A közhalmi királyi járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy királyhalmi Burdaru Anna sz. Csasmarek és társai végrehajtónak királyhalmi Burdaru György és társai végrehajtást szenvedő elleni 97 frt 72 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a közhalmi kir. járásbírósa területén lévő, O.-Tyukos községben és határában fekvő, az o.-tyukosi I. R. 50. számú telek-jegyzőkönyvben A + 84, 85, 582, 841, 4285, 4429, 4859, 5013, 5336, 7386, 7669, 7669, 7694, 8850, 9415. s 9446. helyrajzi számok alatt foglalt ingatlanokra 289 frtban megállapított kikiáltási árban, valamint az o.-tyukosi II. Sr. 258. számú tlkjkvben A + 102, 103, 1047. és 1417. hr. sz. a. foglalt ingatlanokra az árverést 57 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi május hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor O.-Tyukos község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

vedők elleni vagyonszétválás megszüntetése iránti végrehajtási ügyében a közhalmi kir. járásbírósa területén lévő, Királyhalmi fekvő, a királyhalmi 71. számú telek-jegyzőkönyvben A + 1-23. rendszámok alatt bejegyzett ingatlanokra az árverést 789 frt 50 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi április hó 15-ik napján délelőtt 10 órakor Királyhalmi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Köhalom, 1886. február hó 6.

A kir. járásbírósa mint tlkvi hatóságtól.

Dr. Isekutz,
kir. albiró.

(112) 1-1

Szíves tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy fiókomat

DRESSNAND H. UTÓDA

a buzasor 556. sz. a. lévő Wallbaum-féle házba tettem át s kérem itt is szíves jóindulatát.

Legmélyebb tisztelettel

ZEIDNER H.

(114) 1-2

Fővárosi hitelszövetkezet.

Intézetünk tüzletrészejegyeire (110 frt) úgy Budapesten az igazgatóságnál, mint vidéken az erre felhatalmazott képviselőségeknél folyton elő lehet jegyezni. A tagok 50-1000 forintig, kedvező feltételek mellett, személyes hitelre is, melynek művelése az intézet egyik főcélja (váltó és jótálló nélkül) csekély, minden 100 frt után csupán

heti 50 krral törleszhető kölcsönt

nyerhetnek, 6%-os kamatra, úgy hogy az öngondoskodásnak ez a módja minden keresetképes és elfogadható hitelre egyénre (nőkre nézve is) előnyös és ajánlatos.

Bővebbet a képviselőségeknél vagy az igazgatóságnál, (VIII. ker., Főherceg-Sándor-utca 32. sz.), hol egyszerű levélbeli kérésre részletes felvilágosítások készséggel adnak.

Budapest, 1886. február hóban.

Az igazgatóság.

(69) 5-5

500 aranyat

fizetek annak, a ki

Dr. Greensill salicyl-sav-szájvizének

(egy palack ára 40 kr.) használatánál valaha ismét fogfájást kap, vagy szája szaggal bír. — Dr. Greensill fogszepe, a szájviz után használandó, a fogakat vakító fehérré teszi. Ártalmatlanságáért kezesség. — Ára 40 kr. Kapható gyógyszertárakban, illatszereszeknél s jobb fodrászoknál.

Dr. Greensill Róbert, tanár Párisban.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten, király-utca 12. sz.; Brassóban: Kropácsy Ferencz úrnál (nagy-utca 486. sz.) (99) 6-20

„BUREAU CONCORDIA”

(88) 4-6

hatóságilag engedélyezett, foglalkozást közvetítő és cselédszerzési intézet
BRASSÓBAN, főpiacz 326. sz. alatt, a városkapitányság mellett.

Az alázattal alólírotnak van szerencséje a t. cz. közönségnek illetéjesen jelenteni, miszerint én egy már érezhetővé vált szükségleten segítendő, az itteni főpiaczon egy közvetítő üzletet nyitottam, és különös megtiszteltetésnek fogom tartani, ha becses megbízásaival felkerestetném s szerencsémnek tartandom azokat mindenkor készséggel és a legpontosabban végrehajtani.

Mindazon tisztelt szolgálatadók és szolgálatot keresők, kik a fenti czimemhez fordulni hajlandók, meggyőződhetnek arról, hogy főtörökvesem oda irányul, lelkiismeretes, igazságos és gyors eljárás által tisztelt megbízóimat kielégíteni és hogy üzletemnek kiterjedtséget s jó hírnevet szereznek.

A t. cz. közönség becses megbízását elvárva, maradok tisztelettel

Töpfner Frigyes.

Minden versenyt tulnyomó olcsó árak és szilárd kiszolgálás.

Figyelemre méltó

Tutsek E. temetkezési intézete Brassóban

Nagy-utca 543. szám, a Montaldo-féle ezükrázzal szemben.

Alólírt temetkezési intézet ajánlja a nagyérdemű közönségnek előforduló halálesetek alkalmára jól berendezett raktárat, hol minden e szakmába vágó a temetkezéshez megkívántatkozó cikkek dús választékban és feltűnő olcsó árakban találhatók.

Intézetemben bármikor szolgálhatok a legzárkózottabb összeállított „Luxus” illetve finom halotti kiállításokkal is, melyeket nagyon illő árban számítok.

Továbbá átvállal intézetem mindennemű és rangú teljes kiállításokat. Kapu- és szobadíszítéseket osztály szerint, olyformán, hogy az illető gyászoló családnak semmi utánjárásra nem lesz szüksége, melyeket gyorsan, pontosan, izlésteljesen összeállítva, és jutányos árban elvégez.

Raktáramon dús választékban találhatók külföldi készítésű galvanizált pléh koszorúk porcellán virágokkal díszítve, ugyancsak nagy kiválasztás a legelső bécsi gyártmányú művirág-szirkoszorúkból.

Koszoru szalagok minden színben, a legolcsóbbtól a legfinomabb fajtáig.

Az intézet saját hallotti diszkocsija

a szükségelt halottvivőkkel együtt a nagyérdemű közönség becses rendelkezésére áll minden időben.

Bizományi gyári raktár a bécsi orsz. szab. hermetizálású legmen-tes érczkoporsókból minden nagyságban sima és díszes kiállításban.

Nagy raktár saját gyártmányú fakoporsókból minden fajta és nagyságban a legválasztékosabb kiállításokban és olcsó árakban.

Végül pedig utánjárás megkimélés és kényelem tekintetéből, van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a brassói halotti társaságban beállt tagoknak a halálesettel esedékessé vált részvényük „könyvecskéjük” intézetemnél készpénz gyanánt fogadtatik el a teljes értékben.

Előforduló haláleseteknél bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérni, és maradok kiváló tisztelettel

TUTSEK E.,

temetkezési intézet-tulajdonos.

(52) 4-24

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Huzás már jövő Hóban!

Kincsem 1 Sorsjegy 11 sorsjegy 10 csak 10

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, vaczi-utca 6. sz.